

Ergun V. Taşdemiroğlu

QLAB Isı Sayaçları Akredite Test Laboratuvarı Yöneticisi

“5 yaşını doldurmuş ısı sayaçlarının periyodik muayenesi için son başvuru süresi uzatıldı”

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliği, 6 Temmuz 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yönetmelikle merkezi sistemle ısıtılan binalarda, enerji maliyetlerinin paylaştırılmasında kullanılan ısı sayaçlarına muayene şartı getirildi. Konuya ilişkin QLAB Isı Sayaçları Akredite Test Laboratuvarı Yöneticisi Ergun V. Taşdemiroğlu yönetmeliğin sektöre getireceği kazanımları ve süreci anlatıyor...

Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliği ile merkezi sistemle ısıtılan binalarda ısı sayaçlarına muayene şartı getirildi

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliği, 6 Temmuz 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yönetmelikle merkezi sistemle ısıtılan binalarda, enerji maliyetlerinin paylaştırılmasında kullanılan ısı sayaçlarına muayene şartı getirildi. Üretildiği tarih itibarıyla 5 yılını doldurmuş ısı sayaçlarının, yetkilendirilmiş akredite kuruluşlar tarafından, cihaz performansının ve doğru ölçümleme yapabilirliliğinin, Isı Sayacı Standardı EN 1434'e uygunluğunun test edilerek onaylanması gerekiyor. 5 yaşını doldurmuş ısı sayaçlarının periyodik muayenesi için akredite test laboratuvarına başvuruda bulunma sorumluluğu; bina yönetim kurulu, bina yönetimi ve bina sahibine ait olacak. Başvuru süresi 1 Ocak 2019 itibarıyla başladı ve 28 Şubat 2019 tarihinde son bulacaktı ve bu tarihten sonra periyodik muayene için başvuru kabul edilmeyecekti. Bu süre, 2019'un Mayıs ayı sonuna kadar uzatıldı. Başvurusu alınan cihaz için testi yapacak kuruluş, başvuru alındı belgesi verecek ve başvurusunu aldığı cihazların testini 2019 yılı sonuna kadar tamamlayacak. Isı sayacı için periyodik muayene başvurusunu yapan mükellef, Bakanlığın Metroloji ve Standardizasyon birimi tarafından yapılacak denetimde, başvuru alındı belgesini ibraz ederek herhangi bir cezai müeyyideye maruz kalmayacak. Başvuruda bulunmayan mükellefler ise her bir ısı sayacı için 2.600

TL ceza ödeyecek ve ısı sayaçlarına Bakanlık tarafından el konacak.

Test sonuçlarının güvenilirliği, testi yapan kuruluşun tarafsız ve bağımsız oluşuna bağlı

6 Temmuz 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Isı Sayaçları Muayene Yönetmeliği, gecikmiş olsa da fevkalade yerinde bir adım oldu. Konuya ilişkin titiz çalışmaları için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve

TSE'yi takdir ve teşekkürle anmak gerekiyor. Isı sayaçlarının periyodik muayene başvurusu için verilen iki aylık başvuru süresinin üç ay daha uzatılmış olması da memnuniyet verici bir gelişmedir.

Bu testi yaptırmak üzere seçilecek laboratuvarın akreditasyonu ve bağımsızlığının gözetilmesi önem taşıyor. Isı sayaçlarını test edecek laboratuvarlarımız yokken, sayaçlar test edilmek üzere yurtdışına gönderiliyordu ve çoğunlukla üretici firmanın kendisi muayene ediyordu. Dolayısıyla bu muayenenin tarafsızlığı tartışılabilir bir durumdu. Tarafsız bir denetim, bağımsız laboratuvarlarca sağlanabilir. Ayrıca testleri gerçekleştirebilmek için söz konusu laboratuvarın akredite olması şart. Bu hizmeti verecek servislerin Türk Akreditasyon Kurumu tarafından "TS EN ISO/IEC 17020 Uygunluk Değerlendirmesi-Çeşitli Tiplerdeki Muayene Kuruluşlarının İşletimi için Şartlar" standardına göre akredite edilmiş olması gerekiyor.

Günümüzde cihazların test arayüzü olması zorunlu tutuluyor. Tabii ki piyasada test arayüzü olmayan cihazların da satılmış olduğunu görmekteyiz. Oysa her sayacın bir test modu, Mbus özel bir iletişim protokolü olmalı. Cihazı test edebilmek için bu protokolü üreticiden temin etmemiz veya var ise cihazın test yazılımını almamız gerekiyor. Laboratuvarın bağımsızlığı, bu noktada da önemini ortaya koyuyor. Zira laboratuvar hizmeti verecek kuruluş, aynı zamanda sayaç üreticisi ise, böyle bir laboratu-

vara üretici firmalar -haklı olarak- datalarını, test yazılımlarını teslim etmek istemiyor.

Bu yönetmelik, ülkemize ve sektörümüze önemli kazanımlar sağlayacak

Türkiye’de satılan ısı sayaçlarının önemli bir kısmı ithalat yoluyla tedarik ediliyor. Yerli üreticiler de cihazlarında kullanmak üzere önemli ölçüde komponenti ithal ediyor. Yani bu cihazlar

için göz ardı edilemez miktarda döviz ödemesi yapılıyor. Periyodik bakımla cihazın sağlıklı biçimde uzun yıllar hizmet vermesi ve böylelikle döviz tasarrufu sağlanacak. Bunun yanı sıra yerli üreticiler, marka değerini ve pazar paylarını korumak için ithal ettikleri komponentlerin kalitesini yükseltecek, toplam cihaz kalitesi artacak, cihaz ömürleri uzayacak. Düşük teknolojlili, kısa ömürlü cihaz ve komponent ithalatı azalmış olacak. Isı sayaçları için yapılacak Ar-Ge çalışmaları artacak. Doğru ölçüm yapan ısı sayaçları, son kullanıcı tarafında hakkaniyet sağlanmasına yardımcı olacak. Bu cihazları satın alacak kişilerin de cihazın üretim tarihine dikkat etmeleri gerekiyor. Muayene periyodu 5 yıl olduğu için üretildiği tarih üzerinden ne kadar zaman geçmişse, bu süre beş yıllık periyottan düşeceği için, cihaz fiyatında ıskonto yapılmasını isteyebilecek.

Isı sayaçlarının testi için 2019 yılı birim fiyat; 61.90 TL + KDV

Türkiye’de ısı sayacı testlerini yapabilecek, bu gün için Isılab Ölçüm ve Kontrol Sistemleri Anonim Şirketimizin laboratuvarı QLAB dahil, dört akredite kuruluş bulunuyor. Bu kuruluşlar Bakanlığımızın web sitesinde listeleniyor. Bu kontrolleri yapacak olan kuruluş, tarafsız ve bağımsız olmalı. Zira testleri yapmak için, üreticisinden cihazlara ait iletişim protokolünü, test yazılımını vb. almak gerekebiliyor. Tabiidir ki hiçbir üretici, aynı zamanda bir diğer kuruluşu ile ısı sayacı üreten, ithal eden, satan bir test kuruluşuna bu datalarını vermek istemeyecek. Ayrıca test sonuçlarına güven duyulabilmesi için

de tarafsız ve bağımsızlık şart.

QLAB’a test edilmesi için teslim edilen ısı sayaçlarının MID Direktiflerine uygunluğunu, Isı Sayacı Standardı EN 1434’e uygunluğunu test ediyoruz. Test değerleri sahada beş yıl daha sorunsuz çalışabileceği doğrultusunda ise cihaza ‘damga’ dediğimiz hologram etiketlerimiz monte ediliyor. Bu etiketlerde testi yapan kuruluş, testin yapıldığı yer, zaman, hatta kişi bilgileri yer alıyor. Cihazın pilinin değişmesi gerekiyorsa, talep doğrultusunda gerçekleştirebiliyoruz, kalibre edilmeye uygun bir cihaz ise kalibre edebiliyoruz. Cihazların sökölme ve yeniden montajı yetkin bir kuruluşa yaptırılması gereği konusunda cihaz sahiplerini uyarıyoruz. Test sonucunda kullanımı uygun olmayan cihazlar için üç nüsha ‘Uygun-suzluk Tutanağı’ düzenliyoruz. Söz konusu tutanağın; bir nüshasını ilgili il müdürlüğüne, bir nüshasını posta yoluyla iadeli taahhütlü olarak müracaat sahibine gönderiyoruz. Bakanlık tarafından açıklanan test ücreti her bir cihaz başına 61.90 TL + KDV’dir. Bakanlık her yıl yeniden değerlendirme oranı ile yıl boyunca geçerli olacak fiyatı belirler.

QLAB olarak ısı sayaçları konusunda bir ihtisas üssü olarak çalışıyoruz. 6 aylık periyodla kullandığımız tüm test düzeneği ve cihazlarımızın kalibrasyonlarını kontrol ediyoruz. Yaptığımız işin tüm ülkemiz için değer yarattığına inanıyoruz. **TM**

